

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

telefoon [REDACTED]
[REDACTED]@overijssel.nl
Zaaknummer 5663700

Provincie Overijssel
De heer [REDACTED]
Postbus 10078
8000 GB ZWOLLE

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
11.03.2020	2020/0057042	3	20 december 2019	-

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming – onderdeel soorten

Geachte heer [REDACTED],

De heer [REDACTED] van het adviesbureau Ecogroen bv heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 20 december 2019² ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de uitvoering van de ruilverkaveling in de gemeente Staphorst. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van de verbodsbepalingen voor vier nationaal beschermde soorten. Specifiek gaat het om het verbod om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op de uitvoering van het ruilverkavelingsplan in het buitengebied van de gemeente Staphorst. De uitvoeringswerkzaamheden bestaan uit het verruimen van sloten en greppels, graven van nieuwe sloten en greppels en het kappen en aanplanten van bomen en opgaande groenstructuren (bomen en struweelbeplanting).

Deze ontheffing treedt in werking op de dag van verzending en is geldig tot en met 15 maart 2025.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1:

- Wormmeester, [REDACTED] (2019). Activiteitenplan Ruilverkaveling Staphorst. Ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet Natuurbescherming. Rapport 19-340, 20 december 2019. Ecogroen bv, Zwolle.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Ontheffing dempen

Voor het dempen van bestaande sloten en greppels is een separate ontheffing verleend (zaaknummer: Z-HZ_WNB-2019-002901) en is daarom geen onderdeel van dit besluit.

¹ In het kader van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2019/0412318

³ Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

⁴ Art. 3.10 lid sub b Wnb

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁵.
De verschuldigde leges zijn:

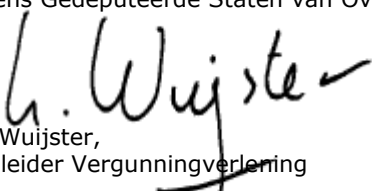
Artikel Code	Artikel omschrijving		Leges bedrag
7.6.2	Afhandelen en besluitvorming aanvraag van ontheffing als bedoeld 3.3, 3.8 en 3.10 Wnb, die al dan niet ziet op het realiseren van een infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling	€	2.948,00
		Totaal leges	€ 2.948,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED] te bereiken tijdens kantooruren op nummer [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-000032 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,


Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften bij het besluit
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Activiteitenplan

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Staphorst;
- Ecogroen bv [REDACTED] Zuiderzeelaan 53 8017 JV Zwolle.

⁵ Belastingverordening Overijssel. Te raadplegen via:
https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Overijssel/37873/CVDR37873_16.html

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.
Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de Rechtbank Overijssel dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0057042). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁶, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0057042).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Soortspecifiek

Werkzaamheden in leefgebied van de egel én kleine marterachtigen

5. Werkzaamheden in het leefgebied van de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel (zoals weergegeven op de kaarten in bijlage 2 van het activiteitenplan in bijlage 3 van dit besluit) voert u uit buiten de kwetsbare periode van deze soorten. De meest gunstige periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden is van 1 september tot 1 november. Dit is buiten de voortplantingsperiodes van 15 maart tot 1 september en de overwinteringsperiode van 1 november tot 31 maart van egel. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan de voortplantings- en overwinteringsperiode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel. Afwijkingen van de genoemde periode worden onderbouwd beschreven in het logboek.
6. Uitvoeren van de werkzaamheden in het leefgebied van de egel in de periode 1 november tot en met 15 maart, is alleen mogelijk als uit een controle van de ecologisch deskundige blijkt dat geen overwinterende egels aanwezig zijn of als de werklocatie in de periode tussen 1 september en 1 november ongeschikt is gemaakt voor bewoning door egel. Wanneer bij de controle (overwinterende) egels worden aangetroffen, stelt u de werkzaamheden ter plekke uit (met een zone van 10 meter rond de betreffende plek) tot de aanwezige egel ontwaakt is uit de winterslaap en uit eigen beweging een ander heenkomen heeft gezocht.
7. Minimaal een week voorafgaand aan het uitvoeren van werkzaamheden (zoals het verruimen en graven van (nieuwe) greppels en sloten en het verwijderen van bomenrijen) in het leefgebied van de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel, maakt u het werkgebied ongeschikt voor bewoning door deze soorten. Dit doet u door het werkgebied in een langzaam tempo kort te maaien/klepelen, waarbij de bodem zo min mogelijk wordt geroerd. Tevens voert u deze werkzaamheden uit in één richting. Op deze wijze hebben eventueel aanwezige exemplaren de kans om een veilig heenkomen te zoeken. Dit ongeschikt maken voert u uit buiten de kwetsbare periodes (zie voorschrift 5).

Werkzaamheden in leefgebied van kleine marterachtigen

8. Werkzaamheden in het leefgebied van de bunzing, de hermelijn en de wezel voert u uit buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van deze soorten. De minst kwetsbare periode is tussen 1 september en 15 maart.

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan de voortplantingsperiode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de bunzing, de hermelijn en de wezel. Afwijkingen van de genoemde periode worden onderbouwd beschreven in het logboek.
9. Minimaal een week voorafgaand aan het uitvoeren van werkzaamheden (zoals verruimen en graven van (nieuwe) greppels en sloten en het verwijderen van bomenrijen) in het leefgebied van de bunzing, de hermelijn en de wezel, maakt u het werkgebied ongeschikt voor bewoning door deze soorten. Dit doet u door het werkgebied in een langzaam tempo kort te maaien/klepelen, waarbij de bodem zo min mogelijk wordt geroerd. Tevens voert u deze werkzaamheden uit in één richting. Op deze wijze hebben eventueel aanwezige exemplaren de kans om een veilig heenkomen te zoeken. Dit ongeschikt maken voert u uit buiten de kwetsbare periode (zie voorschrift 8).
10. U bent geen grondeigenaar, maar bent wel ontheffinghouder. Om die reden informeert u de grondeigenaren schriftelijk, middels een ecologisch werkprotocol als onderdeel van het uitvoeringscontract, over de voorschriften 5 t/m 9 zoals opgenomen in dit besluit.

Overige zaken

11. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel.
12. U bent geen grondeigenaar, maar bent wel ontheffinghouder. Om die reden informeert u de grondeigenaren schriftelijk over de gewenste beheerwijze voor de oevers van de vergraven en nieuwe sloten, greppels en overige groenstructuren (houtwallen, -singels en ruigte). Zodat jaarrond geschikt leefgebied voor de kleine marterachtigen en/of de egel beschikbaar blijft. U geeft hierbij het volgende aan:
 - Bij het beheer van de oevers van de vergraven dan wel nieuwe sloten en greppels wordt jaarlijks minimaal één oever - elk jaar een andere oever - niet opgeschoond/gemaaid.
 - Om voldoende ondergroei te waarborgen wordt de vegetatie onder de nieuwe groenstructuren 1x in de drie jaar gemaaid.

U neemt dit op in het ecologisch werkprotocol dat u voor de grondeigenaren opstelt, zoals beschreven in voorschrift 10.

13. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan onder andere om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver getoond.

Maatregelen om aan de zorgplicht te voldoen

14. Wanneer u de werkzaamheden opstart in het broedseizoen van vogels (ruim genomen van half februari tot half oktober), laat u door een ecologisch deskundige een broedvogelcheck uitvoeren om na te gaan of in het werkgebied broedende vogels aanwezig zijn. Wanneer de werkzaamheden - opgestart voor het broedseizoen- doorlopen tot in het broedseizoen, zijn extra broedvogelchecks nodig. Indien broedende vogels aanwezig zijn, stelt u de werkzaamheden ter plaatse en binnen de invloedssfeer van het nest uit tot de jongen zijn uitgevlogen. De omvang van de invloedssfeer wordt bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de broedvogels.

BIJLAGE 2 – OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	8
A1	Bevoegdheid	8
	A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
A2	Procedure	8
	A2.1 Overeenstemming andere provincie	8
	A2.2 Adviesverzoek aan gemeente	8
	A2.3 Relevante overige besluiten	8
A3	Toetsingskader soorten	9
	A3.1 Wettelijke regels	9
	A3.2 Provinciaal beleid	9
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	10
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	10
	B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	10
	B1.2 Doel van het project	10
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	10
	B1.4 Periode	10
	B1.5 Onderliggende documenten	10
	B1.6 Aanvullende gegevens	10
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	11
C1	Inhoudelijke beoordeling	11
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	11
	C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	11
	C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing	12
	C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	12
	C1.5 Wettelijk belang van het project	13
	C1.6 Toetsing aan overige vereisten	13
	C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden	13
D	Slotconclusie	13

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁷. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Staphorst gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover wij weten gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Staphorst
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Uw project vindt binnen de invloedsfeer van een Natura 2000-gebied plaats. Het is niet uit te sluiten dat dit project effecten heeft op één of meerdere instandhoudingsdoelen van dit gebied en u hiervoor een vergunning nodig heeft (art. 2.7 Wnb). Op basis van de voorliggende aanvraag om ontheffing kunnen wij hierover geen besluit nemen. Als u zekerheid wilt over het wel of niet vergunningplichtig zijn, kunt u hiervoor een separate aanvraag bij ons indienen. Voor vragen over deze vergunning Wnb kunt u contact met ons opnemen (Overijssel Loket 038 499 88 99).

⁷ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁸ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁹ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁰ is vastgesteld dat wij, indien van toepassing, kennisdocumenten soorten¹¹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

⁸ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹¹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Provincie Overijssel heeft het voornemen om rond Staphorst een groot aantal percelen opnieuw in te delen (ruilverkaveling) in verband met de uitvoering van de Landinrichting Staphorst. De werkzaamheden die hiervoor nodig zijn bestaan uit dempen en verruimen van sloten en greppels, graven van nieuwe sloten en greppels en kappen en aanplanten van bomen en opgaande groenstructuren (bomen en struweelbeplanting).

Het dempen van sloten en de eventuele effecten op beschermde soorten daarin, maakt geen onderdeel uit van voorliggend besluit. Hiervoor is een separate ontheffing aangevraagd en verleend (EDO-kenmerk: 2019/0251959).

De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd, staan gepland vanaf de winter van 2020-2021 en kunnen doorlopen tot en met half maart 2025.

B1.2 Doel van het project

Het doel van de ruilverkaveling is verbetering van de landbouwstructuur (verkleinen versnippering percelen) en het verduurzamen van het watersysteem.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹².

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2020 tot en met 15 maart 2025.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Wormmeester, [REDACTED] (2019). Activiteitenplan Ruilverkaveling Staphorst. Ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet Natuurbescherming. Rapport 19-340, 20 december 2019. Ecogroen bv Zwolle.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 20 december 2019 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

¹² Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en de betrokken soorten geen vrijstelling.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het activiteitenplan¹³ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Bureauonderzoek om de aanwezige of te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van de werklocaties in beeld te brengen;
- Veldonderzoek in 2019 waarbij het werkgebied is geïnspecteerd en onderzocht op de aanwezigheid van en geschiktheid voor beschermde soorten (middels biotoopbeoordeling);
- Waterspitsmuizenonderzoek met lifetraps in het najaar van 2019;
- Bemonstering van waterhoudende sloten met geschikt leefgebied voor de grote modderkruiper voor eDNA onderzoek¹⁴.

De onderzoeken zijn uitgevoerd volgens gebruikelijke onderzoeksmethoden en zijn voldoende om de aanwezigheid van (leefgebied van) beschermde soorten vast te stellen.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen exemplaren van de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel waargenomen. Wel is van de soorten geschikt leefgebied aanwezig. In bijlage 2 van het activiteitenplan zijn de resultaten van de biotoopbeoordelingen weergegeven (zie bijlage 3 van dit besluit).

Verblijfplaatsen van de egel zijn te verwachten op de maatregellocaties met droge greppels en bomenrijen met (braam)struweel. Verblijfplaatsen van de hermelijn, de wezel en in mindere mate van de bunzing zijn op de maatregellocaties te verwachten in hopen van ratten, konijnen of mollen langs ruig begroeide sloten/greppels, bomenrijen met ruigte of (braam)struweel of onder boomwortels.

Aanwezige verblijfplaatsen van alle vier soorten maken onderdeel uit van een aaneengesloten netwerk van verblijfplaatsen in het buitengebied van Staphorst en omliggende dorpen.

De greppels, sloten en bomenrijen in het projectgebied worden door de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel gebruikt als foerageergebied. De soorten zijn voornamelijk foeragerend te verwachten in ruig begroeide perceelsranden. Tevens fungeren de perceelsranden als migratieroute. De perceelsranden zorgen voor dekking waardoor migratie tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden mogelijk is.

Met uitzondering van grote modderkruiper en platte schijfhoren zijn geen andere beschermde soorten niet aangetroffen en/of te verwachten. Voor grote modderkruiper en platte schijfhoren is een separatie ontheffing aangevraagd en verleend (zaaknummer: Z-HZ_WNB-2019-002901).

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden gaat een klein deel van het totale geschikte leefgebied voor de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel verloren. In de directe omgeving blijft ruim voldoende geschikt leefgebied aanwezig (meer dan 93 tot 95% van het huidige aanbod, zie de kaart in bijlage 3 van het activiteitenplan in bijlage 3). Door het aanleggen van nieuwe opgaande groenstructuren (bomen en struweelbeplanting), greppels en sloten ontstaat op termijn nieuw leefgebied, met dichte en/of ruige vegetatie die geschikt is als rust- en verblijfplaats voor de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel. Met dank aan het huidige beheer van de oevers en de opgaande groenstructuren, is hier geschikt leefgebied aanwezig voor de egel en/of kleine marterachtigen. Het is aannemelijk dat het beheer van de oevers en opgaande groenstructuren blijft zoals het tot op heden is uitgevoerd. Hiermee ontstaat op

¹³ Hoofdstuk 3 pagina 10 tot en met 14

¹⁴ Environmental DNA (eDNA) is een methode om de aanwezigheid van soorten in water aan te tonen middels DNA. Zie ook: environmental-dna.nl/

termijn weer geschikt leefgebied voor de egel en/of kleine marterachtigen. Omdat u in deze ruilverkaveling de rol heeft van hoofduitvoerder, maar geen grondeigenaar bent, kunnen wij middels deze ontheffing de grondeigenaar niet verplichten tot een beheerwijze. Om die reden hebben wij in voorschrift 12 opgenomen dat u aan de grondeigenaren een beheeradvies meegeeft. Dit om ervoor te zorgen dat jaarrond leefgebied voor de egel en/of kleine marterachtigen aanwezig blijft in de toekomst.

Door het nemen van voorzorgsmaatregelen (werken in de minst kwetsbare periode) blijven negatieve effecten op exemplaren tot een minimum beperkt. De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het activiteitenplan¹⁵, zijn voldoende en hebben wij in de 'voorschriften' (bijlage 1) opgenomen. Met de maatregelen/voorschriften worden negatieve effecten op de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel zoveel mogelijk geminimaliseerd.

De landelijke staat van instandhouding van de bunzing, de hermelijn en de wezel is beoordeeld als 'ongunstig'¹⁶. Voor de egel is de landelijke staat van instandhouding onduidelijk (onvoldoende gegevens), maar vermoedelijk is deze eveneens 'ongunstig'. De functionaliteit van de leefomgeving van de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel is mogelijk alleen tijdelijk in het geding. In de directe omgeving blijft namelijk voldoende geschikt leefgebied voor handen. Kort na het verruimen en graven van (nieuwe) sloten en greppels en het verwijderen van bomenrijen is beperkt minder leefgebied beschikbaar, omdat zich nog geen vegetatie heeft ontwikkeld op de oevers van de nieuw gegraven sloten en greppels en onder de nieuw aangeplante opgaande groenstructuren (bomen en struweelbeplanting). Enkele jaren na de aanleg van nieuwe opgaande groenstructuren, sloten en greppels is juist een verbetering van de functionaliteit te verwachten door het begroeid raken van de (oevers langs de) sloten en greppels en ontwikkeling van ruigte/ struweel onder bomenrijen en struweelbeplanting. Door het realiseren van deze nieuwe landschapselementen is op termijn meer geschikt leefgebied met mogelijkheid voor rust- en verblijfplaatsen aanwezig voor egel, bunzing, hermelijn en wezel dan in eerste instantie verloren gaat ten behoeve van de ruilverkaveling.

Afbreuk aan de (lokale) gunstige staat van instandhouding van de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel door de uitvoeringswerkzaamheden is dan ook niet aan de orde. Er worden diverse maatregelen genomen om exemplaren te ontzien, de aantasting is van tijdelijke aard en in (de omgeving van) het projectgebied zijn ruim voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig en bereikbaar.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de ruilverkaveling leiden tot het opzettelijk beschadigen en vernielen van vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.10 lid sub b uit de Wnb. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Om tot een gewenste verbetering van de landbouwsector te komen is een ruilverkaveling in het buitengebied van Staphorst gewenst. Het uitvoeren van de herinrichtingsmaatregelen is locatie gebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd. Daarnaast leveren alternatieve inrichtingsmaatregelen niet het gewenste resultaat voor de ruilverkaveling en hebben deze geen meerwaarde voor de aanwezige soorten. Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken. Daarbij is de planning volledig aangepast aan de functies die het projectgebied heeft voor deze soorten. De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode. Hiermee is voldoende aangetoond dat voor de uitvoering van dit verkavelingsproject geen andere bevredigende oplossing is.

¹⁵ Hoofdstuk 6 pagina 21 en 22

¹⁶ Goutbeek, A.B. (2018). De Staat van Instandhouding: Factsheets voor 25 soorten in Gelderland'. Provincie Gelderland, Arnhem.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in *het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde*. Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de bijlage bij de aanvraag¹⁷, voldoende is aangetoond.

De voorgenomen activiteiten worden uitgevoerd in het kader van de landinrichting Staphorst. Voor het project is een inrichtingsplan opgesteld met meerdere doelstellingen:

- Landbouw: het ontwikkelen en versterken van duurzame landbouw en perspectievolle landbouw;
- Watersysteem: stroken grond vrijmaken voor het verduurzamen van het watersysteem;
- Landschap en cultuurhistorie: herstel en ontwikkeling landschap, conform Landschapsplan Staphorst, met specifieke aandacht voor het houtsingellandschap rondom Staphorst;
- Recreatieve infrastructuur en verkeersveiligheid: strook grond vrijmaken voor het realiseren van een vrijliggend fietspad langs de J.B. Kanlaan (1,4 hectare).

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁸ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel, de bunzing, de hermelijn en de wezel (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen²⁰, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

¹⁷ Paragraaf 7.5, pagina 24 en 25

¹⁸ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁹ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

²⁰ Art. 3.10 lid sub b Wnb

BIJLAGE 3 – ACTIVITEITENPLAN